

KRAMÁŘSKÁ PÍSEŇ

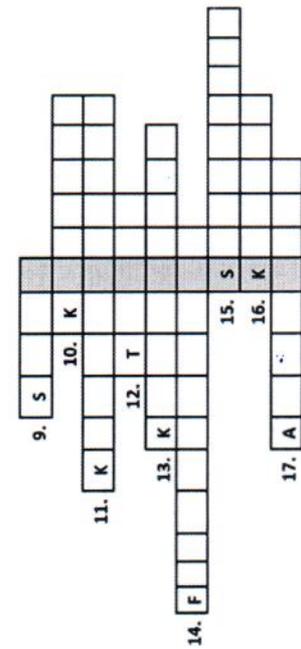
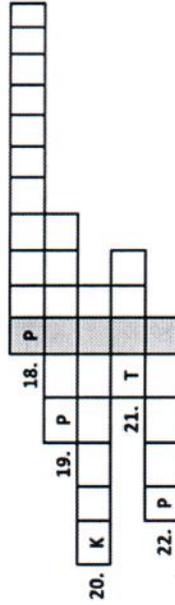
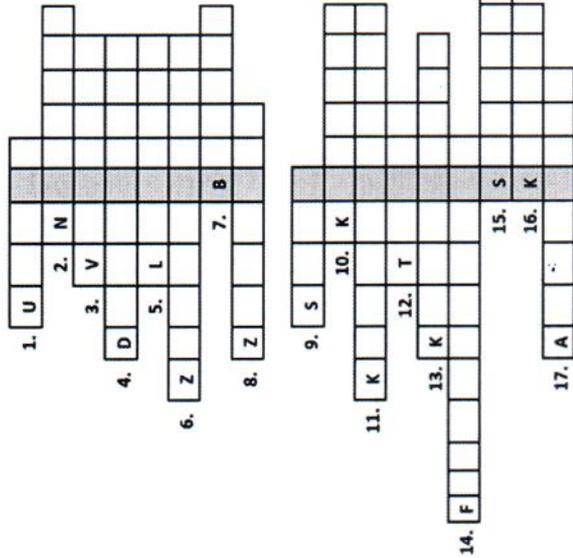
Dnes už téměř zapomenuté kramářské písně nezpívali kramáři, ale flašinetáři a pouliční zpěváci, kteří byli obdobou dnešních zpravodajů. Kramáři prodávali zboží na tržišťích, kde kolemjdoucí zákazníci poslouchali kramářské písně a sledovali obrázková představení. Můžeme říci, že kramářská píseň žila plným životem tři sta roků – od šestnáctého po devatenácté století a samozřejmě prodávající určitým vývojem. Její tematický záběr byl dosti široký – od náboženské tematiky po aktualitu, novinky, přes různé mordy, ovšem objevovala se i móda, nebo dokonce opěvování příchodu brambor. Až potom, v závěru té své existence, byla kramářská píseň v podstatě bulvárem. V této fázi se v kramářských písních právě zpívalo o mordech (vražďách), o různých šílených záležitostech, které byly neobvyklé pro posluchače a byly určitou senzací, která by tak upoutala pozornost publika. Nakonec se stala kramářská píseň karikaturou sama sobě. Postupně do ní pronikal humor, aby posluchači zůstali zaujati a byli ochotni naslouchat. A předešlým písně tohoto typu zůstaly v povědomí lidí až dodnes.

Kramářská píseň byla často vytištěná a zpěváci měli zájem prodát to, co zpívali také tiskem. Byl to totiž jejich hlavní příjem. Tyto tištěné „štočky“ měly kromě textu i obrázky a zpravidla obsahovaly dlouhý název celé kramářské písně, např. *Velmi truchlivý příběh, který se stal dne 14. dubna 1864 na silnici blíže Slatinan v kraji Chrudimském*.

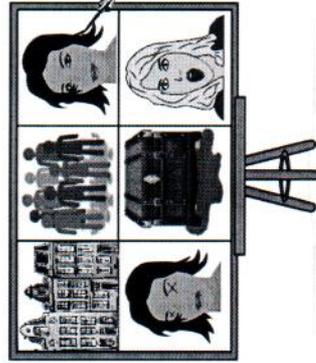
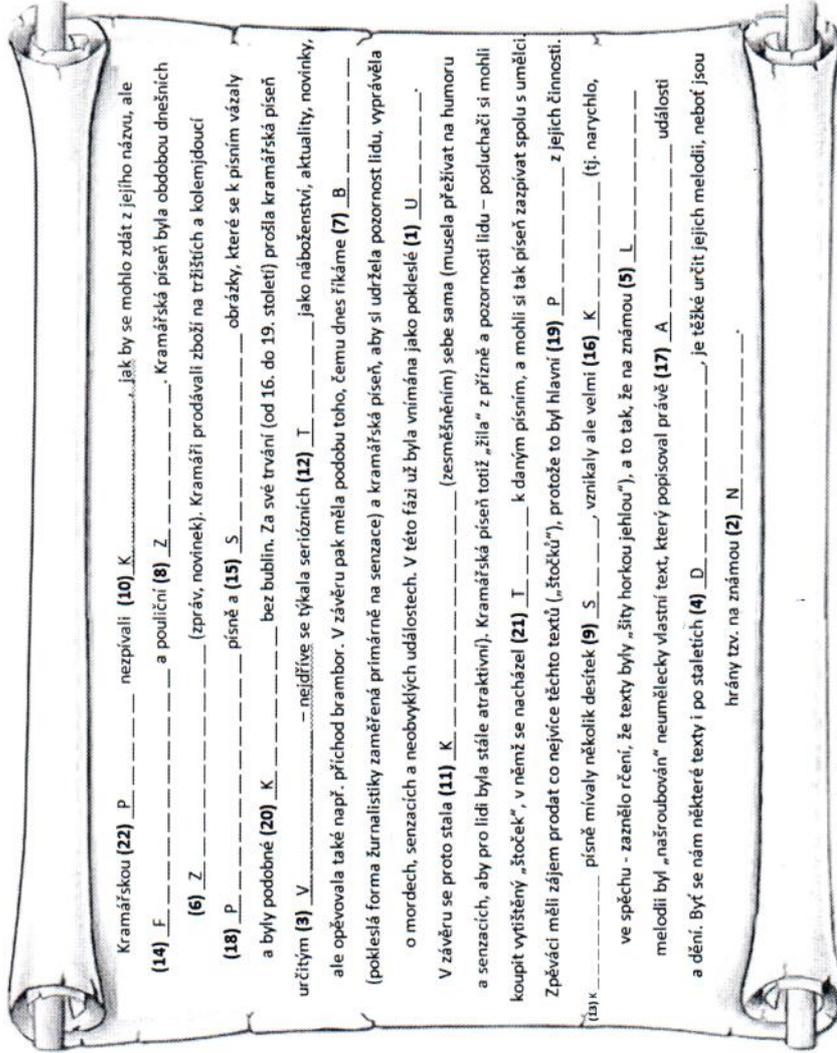
Písně mívaly několik desítek slok. Vzhledem k požadavku na aktuálnost tématu vznikala většina z nich velmi kvapně. Bylo to pokleslé umění, které čerpalo lidovou melodiku a ni našroubovali mnohdy neuměle svoje texty, protože vše bylo šito horkou jehlou, museli písně rychle napsat a rychle odprezentovat, dokud byla událost aktuální a „čerstvá“. Za těch tři sta let vznikly snad desítky tisíc kramářských písní. Zpívat už se jich dá jenom pár. V archívech a muzeích se sice asi 1000 originálních textů, ale většina z nich je ale tzv. na známou notečku. Dnes ale neví nikdo, která to byla.

(Jarmareční a kramářské písně, reportáž ČT, upraveno)

1. Z výchozího textu – reportáže o kramářské písně – doplň chybějící informace do textu a vyluští křížovku ☺.

Za kramářskou píseň je považována i *Strášílivá píseň o Golemovi* (1931) autorů Jiřího Voskovce a Jana Wericha. Nejedná se o tradiční typ, ale je to _____

Výkladná píseň
O HROZNÉM MORDU,
jenž jeden bohaprázdny pán v hlavním městě Vídní roku 1843 spáchal.

Poslyšte, věrní křesťané, třeba čtyřky tisíce jich v jednom zůstávají, jež se teď Rakouských staly, pět štoků vysoký. v městě Vídní vykonaly, Roku tisíc osmistého čtyřicátého druhého ach, bože, poslyšme. byla nalezená panna, že se v nich lidé neznají, na kusy rozsekána

všudy roznešena
Hlavu, plíce, játra, srdce, našli to lidé v truhlice, každý se otrásl, zhroutil, kdo ty kousky těla spatřil, náramně se podivil.